

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/863/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414212845
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414212845.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Z. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. P. XX/XX, G. K., zast. JUDr. Peter Rybár, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Kuzmányho 29, Košice, proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o návrhu navrhovateľa na zaplatenie 484,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 23. 04. 2015 č. k. 10C/181/2014 - 33, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok okresného súdu a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 484,- Eur s 8,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 484,- Eur od 07. 11. 2014 do zaplatenia, ako aj trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 344,07 Eur, všetko do troch dní na účet právneho zástupcu navrhovateľa. Rozhodol tak s odôvodnením, že uzavretú zmluvu považoval súd za spotrebiteľský úver, ktorý nespĺňal podmienky podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto ho bolo potrebné považovať za bezúročný. Keďže navrhovateľ zaplatil odporcovi o sumu 484,- Eur viac, získal bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať, keďže v konaní bol úspešný, má odporca povinnosť zaplatiť navrhovateľovi aj náhradu trov konania podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie odporca. Žiadal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôvodoch odvolania poukazoval na to, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom odporcovi sa postupom súdu odňala aj možnosť konať pred súdom. Podľa názoru odporcu zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko zmluvné strany sa dohodli podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. V zmluve o úvere je navrhovateľ označený obchodným menom, IČO-m, miestom podnikania a číslom živnostenského registra, ktorý ho definujú ako fyzickú osobu - podnikateľa. Takto mu bol poskytnutý aj úver, pričom tento úver mal byť poskytnutý za účelom podnikania. Mal za to, že okresný súd sa nedôsledne vyporiadal s charakterom zmluvy o úvere, a preto jeho rozhodnutie je v tomto smere nepreskúmateľné. V čase uzatvárania zmluvy o úvere tieto údaje uviedol sám navrhovateľ, a preto odporca ako dodávateľ konal v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, a preto sa druhá strana nemôže dovoliavať toho, že mala postavenie spotrebiteľa. Poukazoval teda na to, že právny vzťah účastníkov konania je obchodnoprávny a uplatnenie právnych noriem s cieľom ochrany spotrebiteľa nie sú v danom prípade použiteľné. Keďže ide o obchodnoprávny vzťah, tak mali byť použité ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý má komplexnú úpravu všetkých právnych inštitútov. Žiadal preto rozhodnutie okresného súdu zmeniť a návrh zamietnuť, prípadne rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Na odvolanie odporcu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý žiadal rozhodnutie okresného súdu potvrdiť ako vecne správne. V podanom vyjadrení poukazoval na to, že daný vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom spotrebiteľským, a teda na danú zmluvu sa vzťahujú ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru navrhovateľa právne predpisy určené na ochranu spotrebiteľa je nevyhnutné aplikovať vždy vtedy, ak ide o zmluvný vzťah uzavretý medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Preto je potrebné uplatniť ustanovenia o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukazoval na § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/ a písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je treba posudzovať podľa svojho obsahu bez ohľadu na označenie zmluvy a je potrebné ho subsumovať pod normy občianskeho práva. Na daný právny vzťah nie je možné použiť ustanovenia Obchodného zákonníka ani nemožno posudzovať, že nešlo o spotrebiteľský vzťah, pretože navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ak tomu tak nebolo, tak potom zmluva mala obsahovať všetky náležitosti tak, aby zodpovedali Zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ v zmluve o úvere bol označený navrhovateľ ako podnikateľský subjekt a v skutočnosti tomu tak nebolo, tak ide o nekalú praktiku zo strany odporcu dosiahnuť výhodu vo svoj prospech, čo treba považovať za nekalú obchodnú praktiku smerujúcu voči spotrebiteľovi. Žiadal preto rozhodnúť v zmysle návrhu v tomto podanom vyjadrení.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Z obsahu spisu vyplýva, že podaným návrhom sa navrhovateľ domáha proti odporcovi zaplata sumy 484,- Eur z dôvodu, že v tomto rozsahu sa odporca na úkor navrhovateľa obohatil, pretože zmluva o úvere obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky a úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Na č. I. 8 spisu je založená Zmluva o úvere uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom dňa 04. 02. 2011. Z tejto zmluvy o úvere vyplýva, že navrhovateľ je v nej označený ako fyzická osoba - živnostník zapísaný v živnostenskom registri s označením aj čísla živnostenského registra, pričom podpísal osobitné vyjadrenie v tejto zmluve o úvere, že finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon podnikania.

Vo svojej výpovedi pred okresným súdom dňa 23. 04. 2015 navrhovateľ uviedol, že v čase, keď bola uzatvorená zmluva, teda dňa 04. 02. 2011, mal pozastavenú podnikateľskú činnosť a v tom čase bol zamestnaný u zamestnávateľa Y. s.r.o., G. K., ako M. O. zamestnaný na dobu určitú od decembra 2010 do mája 2011.

Z obsahu spisu nevyplýva, že by uvedené tvrdenia zo strany navrhovateľa bol okresný súd bližšie preveroval, pretože na pojednávaní, kde bol navrhovateľ vypočutý, bol vyhlásený aj rozsudok vo veci samej.

Či navrhovateľ v čase uzatvorenia zmluvy túto uzatváral ako podnikateľský subjekt, má podstatný právny význam pre posúdenie toho, či v danom prípade ide alebo nejde o spotrebiteľský vzťah medzi navrhovateľom a odporcom. Odporca tvrdí, že o spotrebiteľský vzťah nejde a vychádza z údajov, ktoré boli uvedené v zmluve o poskytnutí úveru a najmä z prehlásenia samotného navrhovateľa, ktoré osobitne podpísal o tom, že zmluvu uzatvára ako fyzická osoba - podnikateľ a finančné prostriedky sú mu poskytované na účel podnikania.

Okresný súd si mal uvedené tvrdenie zo strany navrhovateľa, ktoré je proti-tvrdením k písomne uzatvorenej zmluve, riadnym spôsobom preveriť a zo živnostenského registra príslušného úradu zistiť, či skutočne navrhovateľ v čase uzatvárania zmluvy mal prerušenú svoju podnikateľskú činnosť, aký mal predmet činnosti a či teda nemal aj iný predmet činnosti, v ktorom činnosť mohol vykonávať a išlo by len o čiastočné pozastavenie výkonu živnostenského oprávnenia v časti predmetu činnosti. Ak navrhovateľ tvrdí, že v čase, keď bola uzatvorená zmluva, bol zamestnaný na dobu určitú u konkrétneho zamestnávateľa, ktorého označil, bude potrebné, aby okresný súd túto okolnosť preveril. Pokiaľ ide o účel použitia finančných prostriedkov, navrhovateľ tvrdí, že finančné prostriedky urgentne potreboval na opravu strechy, a preto si bral úver od odporcu.

Bude preto potrebné, aby uvedené okolnosti okresný súd v ďalšom konaní preveril a vypořiadal sa teda s tým, či v danom prípade ide alebo nejde o spotrebiteľský právny vzťah.

Ak by v danom prípade na základe doplneného dokazovania bolo možné vyvodiť, že právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom je vzťahom spotrebiteľským a je možné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, potom treba poukázať na ustanovenie § 153 ods. 4 O. s. p. Z tohto ustanovenia totižto vyplýva, že ak prichádza do úvahy nepriznanie plnenia dodávateľovi z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo naopak, prichádza do úvahy vydanie spotrebiteľovi bezdôvodného obohatenia z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky, tak súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Z obsahu spisu totižto nevyplýva, že by navrhovateľ bol v čase trvania zmluvy a splatenia požadovaných splátok vo vzťahu k odporcovi, ako dodávateľovi, namietal neplatnosť zmluvy a neprijateľné podmienky v tejto zmluve. Pokiaľ by teda v danom prípade malo prichádzať do úvahy bezdôvodné obohatenie na strane odporcu, tak je potrebné uviesť, či zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by mohli byť základom pre vydanie bezdôvodného obohatenia.

V tejto súvislosti je však potrebné tiež poukázať na to, že odporca v písomnom vyjadrení k podanému návrhu na začatie konania vzniesol aj námietku premlčania nároku navrhovateľa.

Aj posúdenie uvedenej otázky bude závisieť od toho, či v danom prípade išlo o spotrebiteľský vzťah medzi účastníkmi konania alebo nie. V tejto súvislosti by sa potom musel okresný súd vypořiadat' aj s tým, že ak by aj na základný právny vzťah bolo možné použiť ustanovenia Obchodného zákonníka o uzatvorení zmluvy o úvere, avšak bola by tu aj špeciálna úprava v Občianskom zákonníku ohľadne spotrebiteľského právneho vzťahu, tak potom by musel posúdiť aj pri otázke premlčania, či sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, a to vo vzťahu k dobe, kedy bola úverová zmluva medzi navrhovateľom a odporcom uzatváraná.

V tejto súvislosti je však potrebné poznamenať, že v zmluve o úvere bola dohodnutá výška úveru, sumu, ktorú má ako odplatu navrhovateľ, ako spotrebiteľ, zaplatiť, ako aj výška jednotlivých splátok s uvedením dňa v mesiaci, ku ktorému sa splátky mali vykonávať. Splatnosť úveru bola teda dohodnutá v dvanástich splátkach počínajúc dňom 10. 03. 2011. Je nesporné, že navrhovateľ mal možnosť namietat' neprijateľné podmienky v zmluve o úvere v priebehu vykonávania splátok. Ak tak neurobil a zaplatil aj poslednú splátku, tak potom nemožno súhlasiť so záverom okresného súdu v rozsudku, že navrhovateľ sa mal dozvedieť o bezdôvodnom obohatení, až v momente, keď sa obrátil na jeho právneho zástupcu v roku 2014. Ak totiž odmena za poskytnutý úver, teda úroky a poplatky, boli zohľadnené už v každej jednotlivej splátke, nenastala mimoriadna splatnosť úveru, ak navrhovateľ jednotlivé splátky platil, tak potom s každou jednotlivou splátkou, ak by bolo možné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, sa odporca obohacoval. Uvedená okolnosť by potom mala vplyv na bez premlčacích lehôt, a preto bude potrebné posúdiť, či nárok navrhovateľa za daných okolností vo vzťahu k odporcovi bol uplatnený včas v celom rozsahu, prípadne len sčasti nároku.

So všetkými vyššie uvedenými okolnosťami sa bude musieť okresný súd v ďalšom konaní vypořiadat' a podľa toho uplatnený nárok zo strany navrhovateľa proti odporcovi opätovne posúdiť.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Ak rozhodnutie bolo zrušené a ak vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je tento viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd aj o náhrade trov konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.). Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.